

بررسی اثرات تلفیقی روشهای بیولوژیک و مکانیکی در کاهش میزان خسارت کرم گلوگاه انار در باغات انار شهرستان ساوه

مظاهر یوسفی و اصغر حسینی نیا

بخش تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان مرکزی، اراک

شب پره کرم گلوگاه انار یکی از مهمترین آفات انار در اکثر مناطق کشور و از جمله شهرستان ساوه می باشد. این آفت هر ساله با تغذیه از دانه های انار و ایجاد محیط رشدی مناسب برای قارچها باعث وارد آمدن خسارتهای قابل توجهی به باغداران می شود. در این تحقیق، ۴ باغ انار در ۲ منطقه شهرستان ساوه انتخاب (۲ باغ شاهد و ۲ باغ تیمار) که مساحت کل آنها ۲۰ هکتار و فاصله باغهای تیمار و شاهد از یکدیگر حداقل ۱۰۰۰ متر بود. در باغهای تیمار از روشهای مکانیکی (جمع آوری میوه های باقیمانده در باغ در فصل زمستان و جمع آوری میوه های آلوده در طول فصل رشد) و روش بیولوژیک (رها سازی تریکو کارتهای حاوی زنبورهای تریکوگراما در طی ۶ مرحله به فواصل زمانی ۱۰ روز) برای کاهش میزان جمعیت خسارت کرم گلوگاه انار استفاده شد و در باغ شاهد، هیچگونه عملیات کنترل آفت انجام نگرفت. بازدیدهای مرتب و به فاصله زمانی ۱۵ روز از باغهای مورد نظر انجام و از هر باغ، تعداد ۲۵ درخت به صورت تصادفی انتخاب و در طی ۸ نوبت نسبت به شمارش تعداد میوه های آلوده (بر اساس علائم خسارت ظاهری در میوه) و سالم از قسمتهای بالا و پائین درخت اقدام شد. نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد که میزان خسارت وارده توسط شب پره کرم گلوگاه انار در باغات شاهد به طور متوسط دارای دامنه ای از ۱۳/۱ الی ۳۰/۸ درصد و در باغهای تیمار بین ۳/۱ تا ۵/۸ درصد بود، همچنین میانگین درصد آلودگی درختان انار در باغهای شاهد به طور متوسط ۲۰/۲ درصد و در باغهای تیمار به طور متوسط ۴/۳ درصد ارزیابی و ثبت شد. بر اساس نتایج این تحقیق می توان اظهار داشت که کار برد تلفیقی از روشهای

۱۴۰ / چهارمین کنگره علوم باغبانی ایران، آبان ماه ۱۳۸۴

بیولوژیک و مکانیکی در کنترل این آفت می تواند علاوه بر جبران هزینه های کارگری (جمع آوری میوه های آلوده و نصب تریکو کارت حاوی تریکو گراما)، باعث کاهش معنی دار آلودگی درختان انار به کرم گلوگاه انار و در نهایت باعث افزایش درآمد باغدار به میزان پنج میلیون ریال در هر هکتار گردد.